

Suomen oudoin tieteellinen lehti syntyi parkuen

TEKSTI: MARKUS KUOKKANEN
KUVA: JUUSO HAARALA

Synnytyks oli vaikea, mutta lopulta Alkio-opiston valtiotieteiden linja sai puserrettua ulos odotetun esikoisen. Ensimmäinen Periferia-lehden numero on hieman omituinen julkaisu.

Lehti yrittää olla samaan aikaan vakavasti otettava tieteellinen lehti ja opiskelijoiden oma pieni puhdetyö. Periferia on kansanopisto-opiskelijoiden tekemä tiedelehti, akateemista keskustelua akateemisen maailman syrjäseudulla.

Alussa oli visio. V-linjan johtaja YTT Arja Sahlberg halusi luoda yhteiskuntatieteellis-filosofisen lehden - uuden kanavan, jossa voisi harjoitella tieteellisten tekstien julkaisemista.

“Suomenkielisiin tieteellisiin julkaisuihin päästäkseen täytyy olla vähintään maisteri. Miksi riman pitää olla niin korkealla? Kokeileminen ja uudet pärstät eivät pää-

se esiin, kun yliopistojen perinteinen valtajärjestelmä jakaa kirjoittajat vuohiin ja lampaisiin”, Sahlberg valittelee.

Hän sanoo halunneensa ‘sekoittaa vähän akateemisen maailman seisovia vesiä’.

“Yliopistomaailma on hyvin suljettu piiri. Siellä ajatellaan, että tiede kuuluu vain yliopistoon, mutta on paljon maistereita ja lehtoreita, jotka eivät ole töissä yliopistossa”, Sahlberg tuumii.

Hänelle oli tärkeää, että Periferiassa julkaistaan myös opiskelijoiden töitä. “On väärin heittää opinnäytetöitä roskikseen! Ei pidä opettaa siihen, että opinnäytetyöt tehdään roskakoria varten”, Sahlberg julistaa.

Työhön tartuttiin motolla ‘meillä ei ole mitään hävittävää’. Matkan varrella toimituskunta joutui vähän tinkimään kunnianhimoisista tavoitteista. Aikataulu venyi venymistään. Tohtoritason tieteellisiä artikkeleita saatiin vain yksi – Sahlbergin oma teksti.



Periferian toimituskunta ulkoilee. Kuvassa syrjäseudun hurjat Anu Kähkönen ja Markus Kuokkanen.

“En löytänyt punaista lankaa, en lankaa ollenkaan”, kommentoi Sahlbergin kiemuraista artikkelia journalismin linjalla opiskeleva Juuso Haarala.

Juuso arvelee varovasti, että artikkeli käsitteli muun muassa jotakin kuvitteellista kirjaa. Sahlbergin korkealentoinen artikkeli hämentää jopa toimituskuntaa.

Periferian toimitukseen kuuluva Anu Kähkönen arvelee tekstin käsittelevän samaan aikaan ajattelutavan muutosta modernista postmoderniin sekä kirjoittajan henkilökohtaista eheytymistä ja oman tien löytymistä.

“En oikein ymmärrä, mitä Arja Sahlberg hakee kyseisellä artikkelilla ja miten jotkut osat liittyivät

toisiinsa”, Anu kuitenkin tunnustaa.

Sahlberg puolustaa vaikean tekstin julkaisemista opiskelijoille tarjotussa lehdessä. “Voihan siellä olla vaikeita tekstejä. Minun artikkelini on suoraan sanoen ihan hullu. Mutta siellä on opinnäytetöitäkin, jotka ovat helpompia.”

Alkion opeilla päätoimittajaksi

TEKSTI: TIA JÄRVINEN
KUVA: TIA JÄRVINEN

Matkalla kohti Laukaata mielessäni pyörii ajatus siitä, mitä minä



muistan vuodestani Alkio-opistolla kahdenkymmenen vuoden jälkeen, ja missä mahdan olla. Kun saavun Laukaa-Konnevesi-lehden toimitukseen, päätoimittaja Arja Korpela ojentaa minulle

muistojensa albumin. Kannet kätkevät muistoja tapahtumista Alkio-opistolla 21 vuoden takaa: tyttöjä kansallispuvuissa ja ihmisiä viettämässä yhteistä aikaa asuntoloissa, ja tietysti opistolle salakuljetettu koira, mistä kyllä vahtimestari taisi saada vihiä.

Arja opiskeli Alkio-opistolla tiedotusopin linjalla vuosina 1981-82, jolloin linja toimi ensimmäistä vuottaan. Nykyisin hän sen nimikin on muuttunut journalismin linjaksi. Arja oli lukion jälkeen ollut kaksi vuotta töissä ja opiskellut vuoden kauppaopistossa.

Toimittajan työ oli alkanut kiinnostaa, ja niinpä hän päätti hakea Alkiolle opiskelemaan. Hakuaika oli mennyt umpeen, mutta silloinen rehtori Touko Perko myöntyi, ja Arja pääsi opinahjoon perustuspaikalle.

Ajatuksena hänellä oli mahdollisesti jatkaa alan opintoja Alkio-vuoden jälkeen, mutta työ kie-

toi enemmän. Hän suoritti kuitenkin merkonomin tutkinnon loppuun ja päätyi sen jälkeen töihin Hankasalmen Sanomiin.

“En malttanut mennä opiskelemaan, koska olin niin innostunut työstä.” Hän kertoo kuitenkin kuinka jälkikäteen on joskus harmittanut se, ettei hän jatkanut opintojaan, ja kannustaakin nuoria hankkimaan tutkinnon vaikka ovet työelämään aukeaisivatkin. Käytännön kokemus kyllä opettaa, mutta koulutus antaa hyvän pohjan työelämään varten.

Parhaiten Arjan mieleen Alkiosta on jäänyt hyvä henki, joka vallitsi opiskelijoiden ja henkilökunnan välillä. Opiskelu oli hauskaa ja valtaosa opiskeli tunnollisesti, vaikka kaikkea muutakin touhuttiin koko ajan. Silloinkin järjestettiin kaikenkokoisia kekkereitä ja tapahtumia, tanhuttiin ja vietettiin aikaa yhdessä. “Kun kellään meistä ei oikein ollut rahaa, niin yhdessä ostettiin jotain hyvää

syötävää ja vietettiin iltaa kuin perhe”, kuvailee Korpela elämää opistolla. Opiskelijoiden arki ei ole tainnut tuosta ajasta paljon muuttua, tai ehkä hieman.

Hankasalmeelta Arja siirtyi Laukaa-Konnevesi-lehden vuonna 1985 ja päätoimittajan paikka aukesi jo vuonna 1989. Siis aika hyvä urakehitys. Arjan luotsaamana lehti on palkittu jo useaan otteeseen Sanomalehtien liiton järjestämässä paikallislehtikilpailussa. Viime ja edellisessä vuonna irtosi voitto; Laukaa-Konnevesi on siis Suomen paras kerran viikossa ilmestyvä paikallislehti.

“Syy menestykseen lienee se, että me panostamme sekä juttujen että kuvien laatuun ja työporukka on hyvä ja ammattitaitoinen”, kertoo Arja.

Hän nauttii toimittajan työstä ja käy edelleen keikoilla, vaikka päätoimittajan velvollisuudet ovatkin lisääntyneet vuosien mittaan.

Kulttuureja täytyy arvostaa, ei arvostella

TEKSTI: KAISA RÖNKÄ

KUVA: IRMELI LUOMA

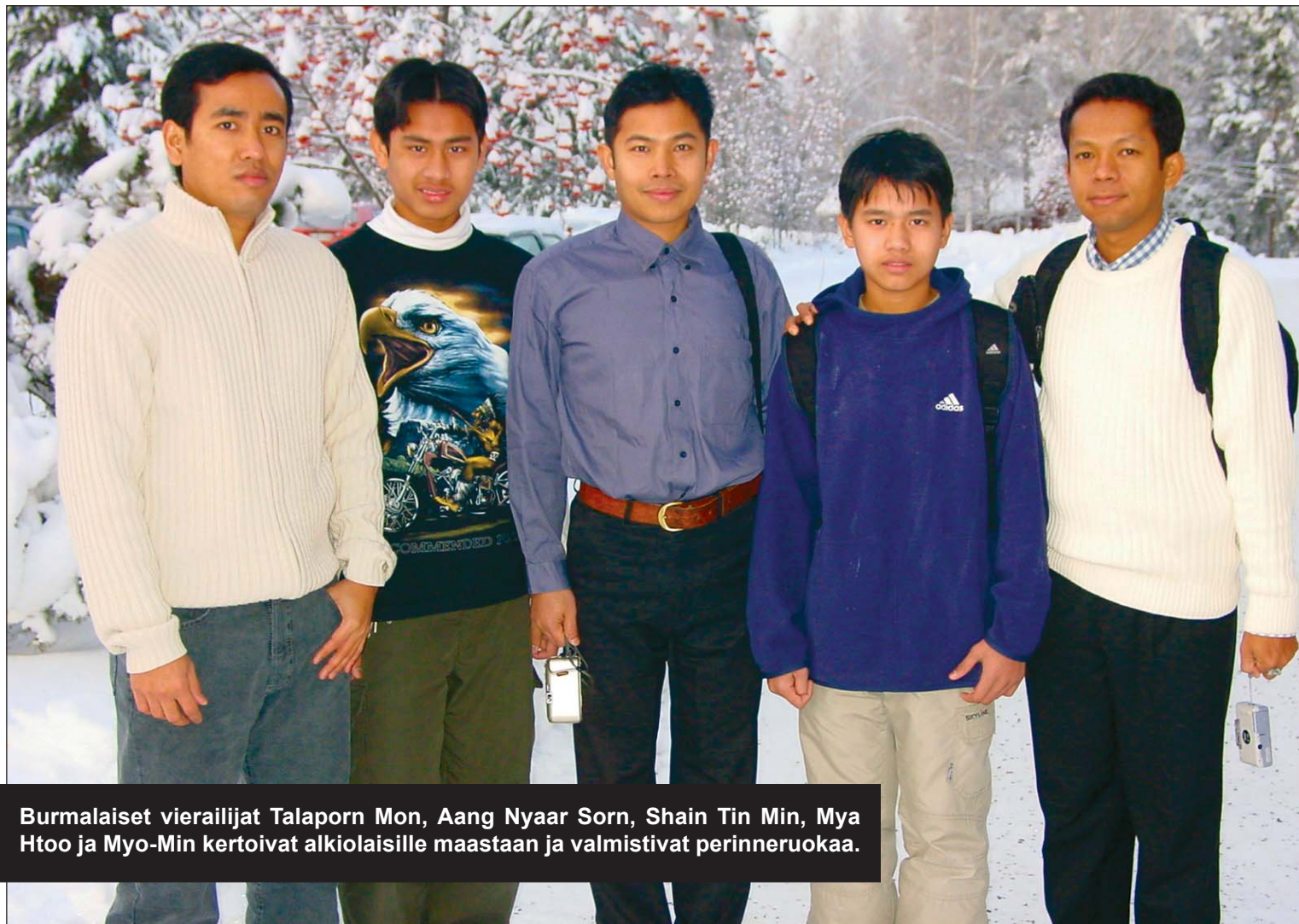
Burmalaisia opiskelijoita vieraili kuluneen lukuvuoden aikana Alkio-opistolla kertomassa maansa poliittisesta tilanteesta ja kulttuurista.

Shain Tin Min, Talaporn Mon, Aang Nyaar Sorn, Mya Htoo ja Myo-Min kuuluvat Burman Mon-vähemmistökulttuuriin. Heidät on pelastettu pakolaisleiriltä ja hyväksytty Suomeen YK:n kiintiöpakolaisina. Talaporn asuu nykyisin Helsingissä ja muiden kotikaupunki Suomessa on Jyväskylä.

Burma-päivän aikana miehet valmistivat alkiolaisille perinteisiä kaakkois-aasialaisia salaatteja ja soittivat burmalaista musiikkia. He kertoivat myös maansa ikävemmistä puolista, poliittisesta ahdingosta ja sortotoimista.

Burmassa asuu yli 100 heimoa. Maata johtaa sotilashallinto, ja valtion pääministeri on Than Shwe. Maassa on vain yksi virallinen puolue State Peace and Development Council. Vaaleja ei Burmassa järjestetä.

Sotilashallinto alistaa vähemmistökansoja ja yrittää burmalaistaa niitä sortotoimilla, kiduttamalla ja teloittamalla. Shain Tin Min on erittäin kiitollinen siitä, että voi asua Suomessa. Täällä hän tuntee olonsa turvalliseksi. "Uskon, että jokaisessa maassa on hyvää ja huonoa. Suomessa pidän erityi-



Burmalaiset vierailijat Talaporn Mon, Aang Nyaar Sorn, Shain Tin Min, Mya Htoo ja Myo-Min kertoivat alkiolaisille maastaan ja valmistivat perinneruokaa.

sesti siitä, että saan viettää rauhallista elämää, ja minun ei tarvitse pelätä poliisia ja hallitusta", Shain Tin Min pohtii. "Tunnen olevani turvassa täällä. Ihmisten ei tarvitse pelätä mitään."

Shain Tin Min kehuu myös Suomen koulujärjestelmää, ja jokai-

selle annettua mahdollisuutta saada opetusta. Burman politiikassa Shain Tin Minin mielestä suurin ongelma on se, etteivät ihmiset tee yhteistyötä. "Meidän pitäisi toimia yhdessä. Kaikkien burmalaisten rajojen sisä- ja ulkopuolella sekä eri etnisten ryhmien pitäisi työskennellä yhdessä hallituksen kanssa",

nuorukainen toivoo.

Sari Alaluusua on yksi Multicultural Studies-opiskelijoista. Kursilla tutustutaan eri kulttuureihin ja niiden tapoihin. Burma-päivästä Sarille jäi erityisesti mieleen maan poliittinen tilanne. Uutisissa ei puhuta paljon Burmasta, jo-

ten nyt hän sai todella tietää, mitä kaikkea siellä tapahtuu. Opiskelun ohella nuoret oppivat myös arvostamaan ja hyväksymään erilaisuutta. "Kun oppii ymmärtämään muita kulttuureja, ei enää arvostele niitä. Ei tarvitse miettiä miksi eri maalaiset tekevät eri tavalla", Sari huomauttaa.

Kesäpäivän kahvi ja talvipäivän mandariini

KOLUMNI: MIRKKA RUOHONEN



Ensimmäisenä päivänä istuin Rantakeitaan terassilla. Kahvi seuralaiseni katsoin, kun vieras maisema muuttui uudeksi kodiksi. Enkä estänyt huokausta tulehasta. Auton takakonttiin jäi vain pölyä, pienessä huoneessa näkyi jo minun kädenjälki. Kesti aikansa, kauankin, kun huomasin viihtyvän. Hämmästyin, kun ymmärsin miksi hymyilin Korpilahden Kotisatama-kytille.

Eilen ei hymyilyttänyt. Eilen teki mieli repiä verhot ikkunasta, pakata laukku ja häipyä. Aina ei jaksu. Päivästä toiseen sama lauma vaeltaa käytävillä, samat kasvat syövät ruokalassa. Päivästä toiseen on mahdotonta piiloutua, mahdotonta olla yksin. Eilen olisin halunnut karata, eikä koskaan takaisin. Eilen taas ymmärsin ihmisiä, jotka lähtevät viikonlopuksi sinne mistä ovat tänne tulleet. Kotiin.

Viikonloppuisin Alkiolla on hiljaista. Miltei autiota. Alkiolaiset eivät suinkaan ole lähteneet keskustanuorten viikonloppuseminaariin, vaan omaan kotisatamaansa. Minä jään Korpilahdelle. Miksi, en osaa sanoa. Syytä on yhtä monta kuin syytä lähtemiseenkin.

Viikonloppun Korpilahdella voi kukin viettää tavallaan. Voi lähteä Jyväskylän yöelämään, ostoksille tai Tähtään syömään. Voi, jos ei ole peeaa. Ja kun on, voi viikonloppun viettää pitkään nukkuen, opiskellen, siivoten ja spagettia syöden. Niin kuin sanottu, kukin tyylillään. Tärkeintä on se, että saa hetken aikaa itselleen ja ajatuksilleen.

Vaikka minä niin mielelläni kättäni hyvästiksi heilutan niille, jotka rauhoittavat opiston pariin päiväksi, kytee sisimmässäni aina pieni pelko. Ei pelko siitä, etteivätkö he tulisi takaisin, vaan siitä mitä he tuovat mukanaan. Talvikuukausina ympäri Suomen riehuu mitä erilaisimpia epidemioita, enkä usko minkään olevan niin tuskaista kuin opistossa leviävä internaatti-vatsakuume. Hui, syökää vitamiineja, viikonloppuisinkin.

Kaikesta huolimatta. Viimeisenä päivänä haluan taas istua Keitaan terassilla. Haluan juoda kahvia ja huokaista jälleen. Huokaista hyvästäni väliaikaiskodilleni. Ehkäpä matkan varrella käyn ryöväämässä Kotisataman, vien sen sinne minne seuraavaksi kotini rakennan.